

The
Lane Kirkland
Scholarship
Program

Biuletyn

nr **41**
grudzień 2022

Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda

Biuletyn

nr 41
grudzień 2022

Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda

Drodzy Kirklandyści!

Sytuacja Ukrainy nadal jest dramatyczna. Wszyscy staramy się wspierać pomocą humanitarną potrzebujących zarówno w Ukrainie, jak i w Polsce. Ogłosiliśmy niedawno kolejny konkurs na granty pomocowe – jeżeli wiecie, gdzie konkretnie trzeba wysłać pomoc, zwracajcie się do nas. Szczegóły konkursu jak zwykle znajdziecie w grupie Kirkland Fellows na Facebooku.

Jednocześnie Program działa prężnie, co roku przyjmujemy więcej stypendystów na czteromiesięczne pobyty w ramach Kirkland Research Program. W Biuletynie przeczytacie o tym, co działo się w ostatnim półroczu – II semestrze rocznika 2021/2022 oraz w lecie. Gościliśmy wtedy w Polsce córki naszego Patrona, Lane'a Kirklanda, które w imieniu rodziny odebrały Medal Wdzięczności, którym został uhonorowany pośmiertnie Lane Kirkland w uznaniu za swoje niezwykle działania na rzecz Polski i całego regionu.

Na okładce widzicie właśnie obie Panie – Lucy Schoenfeld-Kirkland i Louise Kirkland Condon, które po uroczystości wręczania medali zwiedziły Centrum Solidarności w Gdańsku.

Zapraszamy do lektury! ■

Zdjęcie na okładce: Lucy Schoenfeld-Kirkland i Louise Kirkland Condon.

Foto: Mariusz Michalik

Spis treści

- 3** POLSKI MEDAL WDZIĘCZNOŚCI DLA LANE'A KIRKLANDA
- 5** KALENDARIUM WYDARZEŃ II SEMESTRU ROKU AKADEMICKIEGO 2021/2022
- 9** STYPENDYŚCI KIRKLANDA 2022/2023 – Wyniki rekrutacji
- 10** OPOLE. Kolejne polskie miasto uniwersyteckie, w którym zjawili się Kirklandyści
- 12** WHO IS WHO Antonina Kalinichenko
- 15** PSYCHOLOGIA I PRAWO KARNE
- 17** DYPLMACJA KULTURALNA W DZIAŁANIU
- 18** PROJEKT „MOSTY WSPÓŁPRACY NAUKOWEJ”

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Sfinansowano ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności w ramach Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda

Uwaga! Pisownia nazwisk Absolwentów Programu w Biuletynie uzależniona jest od formy, której Absolwenci używają w komunikacji z Zespołem Programu oraz w mediach społecznościowych. Wierzymy, że dzięki temu łatwiej jest nawiązywać kontakty w środowisku Kirklandystów!

POLSKI MEDAL WDZIĘCZNOŚCI DLA LANE'A KIRKLANDA

W tym roku podczas obchodów Dni Wolności w Gdańsku, w rocznicę podpisania Porozumień Sierpniowych, Patron naszego Programu został odznaczony Medalem Wdzięczności.

Medal Wdzięczności ustanowiło Europejskie Centrum Solidarności w 30. rocznicę powstania Solidarności – wielkiego ruchu społecznego, jako podziękowanie wszystkim obcokrajowcom, którzy wspomagali Polskę w jej trudnej walce o wolność i demokrację.

Zwycięstwo Solidarności byłoby znacznie trudniejsze, gdyby nie pomoc wielu ludzi dobrej woli z całego świata. To oni w latach 80. organizowali działające ofiarne komitety wsparcia Solidarności i opozycji demokratycznej w Polsce. Z całego świata docierała do Polski pomoc charytatywna, pieniądze, sprzęt medyczny, poligraficzny i radiowy czy publiczne gesty wsparcia.

Rok stulecia urodzin Lane'a Kirklanda uczciliśmy także oficjalną premierą filmu o jego życiu, który również zaprezentowany został podczas Dni Wolności w Gdańsku. O filmie już pisaliśmy wcześniej – można go zobaczyć w internecie pod adresem: <https://www.youtube.com/watch?v=JWND7HHyWWg>

Medal Wdzięczności dla Lane'a Kirklanda odbierała jego córka.
Link do pełnej transmisji uroczystości: https://youtu.be/Hg3d_rVOYWg
Foto: Mariusz Michalik

Córki Lane'a Kirklanda: Lucy Schoenfeld-Kirkland i Louise Kirkland Condon pod fotografią swego ojca. Foto: Mariusz Michalik

Uroczystość była uświetniona wizytą **córek naszego Patrona**. Przedstawiciele Fundacji Liderzy Przemian i Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności oraz Absolwenci Programu Kirklanda mieli okazję towarzyszyć Paniom **Lucy Schoenfeld-Kirkland i Louise Kirkland Condon (Ricky)** nie tylko w Gdańsku, gdzie odbierały medal przyznany ich Ojcu, lecz także w Warszawie. W stolicy Panie Lucy i Ricky spotkały się z Prezesem PAFW, Jerzym Koźmińskim, zaś w biurze Fundacji Liderzy Przemian spotkały się z Absolwentami Programu Kirklanda. Kilkoro Absolwentów towarzyszyło im w zwiedzaniu Warszawy i Gdańska.

To były bardzo wzruszające spotkania – Absolwenci mówili o wartości udziału w Programie Kirklanda, o tym, jak zaważył na ich indywidualnych losach i jak to się przejawia w ich życiu teraz. Panie opowiadały o swoim Ojcu – bardzo osobście, dzięki tej osobistej perspektywie dane nam było dotknąć legendy. Dobrze było popatrzeć na Patrona naszego programu oczyma jego najbliższych, a w filmie posłuchać ludzi, którzy widzieli, jak działał i jak bardzo był zaangażowany w pomoc rodzącym się demokracjom.

Bardzo dziękujemy wszystkim Absolwentom, którzy pomagali nam w planowaniu i realizacji tej historycznej wizyty! ■

Spotkanie w biurze FLP. Foto: Mariusz Michalik

Kalendarium wydarzeń

II SEMESTRU
ROKU AKADEMICKIEGO
2021/2022

XXII edycja

VI edycja

16-18 III 2022

Zjazd stypendystów we Wrocławiu

Zjazd był pierwszym od września spotkaniem całej grupy stypendystów. Biorąc pod uwagę sytuację polityczną, zapadła decyzja, aby to był czas przede wszystkim na odpoczynek psychiczny stypendystów oraz wspólne spotkanie. Pierwszego dnia program rozpoczął się od warsztatów „Lęk w czasie kryzysu wojennego w Ukrainie”, prowadzonych przez psychologa. Warsztaty te obejmowały takie zagadnienia, jak: kryzys emocjonalny w czasie wojny, zachowanie i funkcjonowanie człowieka w obliczu katastrofy, radzenie sobie z emocjami i kryzysem, ocena lęku i zasoby oraz interwencja i pomoc. W kolejnych 2 dniach odbył się spacer po ogrodzie zoologicznym, zwiedzanie Wrocławia, spotkanie w Kolegium Europy Wschodniej w Wojnowicach oraz pokaz filmu nt. Lane’a Kirklanda z okazji 100-lecia jego urodzin.

Szkoła Przywództwa Instytutu Wolności

Szkoła Przywództwa Instytutu Wolności to program adresowany do liderów – osób które chcą tworzyć sprawne państwo, rozwijać innowacyjne przedsiębiorstwa i prężne organizacje społeczne. W ramach tegorocznej edycji do udziału w 6 weekendowych zjazdach wiosną 2022 r. zostali zaproszeni obywatele Ukrainy, w tym 4 tegorocznych Stypendystów i 5 Absolwentów.

Wiosna 2022

Zjazd stypendystów w Lublinie

W maju mogliśmy wrócić do tradycji wiosennych spotkań na żywo w Lublinie. Zjazd w dużej mierze został zaplanowany przez grupę lubelską. Jako że maj to okres intensywnej pracy (praca dyplomowa, staże), dlatego program był nastawiony przede wszystkim na poznanie regionu oraz wzajemną integrację. Przy pięknej pogodzie odbyło się zwiedzanie Lublina, w tym wystawy „Tamara Łempicka – kobieta w podróży”, Kaplicy Trójcy Świętej oraz Muzeum Wsi Lubelskiej. Na zakończenie grupa pojechała do Kazimierza Dolnego, gdzie miała przyjemność zwiedzania go nocą przy świetle pochodni.

18-20 V 2022

30-31 V 2022

Welconomy Forum w Toruniu

W XXIX edycji Welconomy Forum w Toruniu wzięło udział 7 stypendystów (4 osoby z Ukrainy, po jednej z Białorusi, Rosji, Tadżykistanu). Forum jest platformą paneli dyskusyjnych i wykładów w dziedzinie ekonomii, bezpieczeństwa, ekologii, energetyki, ochrony społecznej, itd., a także świetną okazją do nawiązywania nowych znajomości i networkingu. W tym roku dominującym tematem na Forum była gospodarka żywnościowa (AGROWelconomy) – kierunek, który podejmuje nie tylko kwestię rolnictwa, bezpieczeństwa żywnościowego UE i Europy Wschodniej, państw Afryki i Bliskiego Wschodu, ale i zrównoważonego rozwoju. W roku bieżącym wiele tematów dotyczyło wojny w Ukrainie i jej wpływu na różne dziedziny społeczne w Ukrainie, w Polsce i na świecie. Stypendyści zdobyli wiedzę, pomysły i inspirację do przyszłych działań.

22-24 VI 2022

Zjazd warszawski

Warszawski zjazd wszystkich stypendystów połączony był z uroczystością zakończenia programu. W ramach zjazdu odbyła się prezentacja działań Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, programów RITA i STP oraz projektu realizowanego przez stypendystę z Białorusi, prowadzącego swoje badania w ramach programu BiaFuS. W ramach programu kulturalno-turystycznego stypendyści oglądali wystawę obrazów Marca Chagalla w Muzeum Narodowym oraz byli na spacerze z przewodnikiem po Cmentarzu Powązkowskim Wojewódzkim i Łazienkach Królewskich.

Campus Przyszłości

W dniach 26 sierpnia - 1 września w Olsztynie organizowany był Campus Przyszłości adresowany do młodych dorosłych w wieku 18-35 lat. Campus to kilka dni warsztatów, dyskusji i paneli dyskusyjnych (do wyboru), a poruszane tematy były różnorodne: geopolityka, ekologia, energia, kwestie równościowe, edukacja medialna. Tematem przekrojowym były różne odsłony aktywizmu młodych, a jego celem dawanie narzędzi i umiejętności do podejmowania wyzwań współczesności.

W tym roku wyjątkowo na spotkanie zaproszeni zostali także przedstawiciele Ukrainy. Spośród absolwentów Programu Kirklanda udział wzięło 9 osób (Anna Nikolaienko, Sofia Shemetukha, Kateryna Hay, Arsen Yatsenko, Sergii Iaromenko, Ludmyła Gavryluk, Artem Manuliow, Julia Grishaeva, Olena Brintseva)

26 VIII - 1 IX
2022

STYPENDYŚCI KIRKLANDA 2022/2023 – 41 osób (35 PK + 6 KRES)

	KRAKÓW	LUBLIN	WARSZAWA	WROCŁAW
MIASTA AFILIACJI	Batyrkhanuly Berik	Baglay Bauyrzhan	Afandiyev Zaur	Akessina Aidana
	Pasza Gunaj	Belskyi Yurii	Afandiyeva Ayisha	Burblis Iryna
	Gogoladze Mariam	Bolotov Temirlan	Khuphenia Shalva	Borbugulov Malik
	Kalandadze Nana	Miadzvedzeva Hanna	Saparniyazov Azizbek	Fataliyev Ismayil
	Kavaleuski Raman	Nikolaichuk Khrystyna	Smaliychuk Anna	Gernego Iuliia
	Nigmanova Dana	Rafiev Shahriyor	Bratuhina Antonina	Jebirashvili Ana
	Pyvovar Maiia	Sabat Nataliia	Tarasenko Svitlana	Khachaturyan Nver
	Silina Alina	Tokman Iryna		Makota Halyna
	Butolin Denys – I sem	Petrenko Liudmyla		Nurmakhanuly Nurbol
	Andrushko Andrij	Yakymchuk Alina		Popova Tetiana
KRAJE	Petrushenko Yuriy			Shatikyan Shushanik
				Totadze Davit
				Zinullin Auyelbek
	9+2 osoby (6K+ 5M)	8+2 osoby (6 K+4M)	5 +2 osoby (4K+ 3M)	13 osób (7 K+ 6 M)
	Ukraina – 3 +2 Kazachstan - 2 Gruzja – 2 Białoruś – 1 Azerbejdżan –1	Ukraina – 3 +2 Białoruś – 2 Kazachstan – 1 Kirgistan – 1 Tadżykistan - 1	Ukraina – 1 +1 Azerbejdżan –2 Gruzja – 1 Uzbekistan – 1 Mołdawia - 1	Ukraina – 3 Kazachstan - 3 Armenia - 2 Gruzja – 2 Białoruś -1 Azerbejdżan –1 Kirgistan - 1
	Zarządzanie w edukacji – 2 +1 Prawo – 1 +1 Zarządzanie w kulturze – 2 Zarządzanie: służba zdrowia –1 Ochrona środowiska i klimatu – 1 Administracja publiczna – 1 Zarządzanie w NGO –1	Prawo – 2 +1 Stosunki międzynarodowe – 1 Nauki społeczne – 1 Zarządzanie w NGO – 1 Zarządzanie w edukacji – 1 Zarządzanie w kulturze –1 Ekonomia i zarządzanie – 1	Nauki społeczne – 2 Ekonomia i zarządzanie –1 +1 Stosunki międzynarodowe – 1 Zarządzanie w edukacji – 1 Zarządzanie: służba zdrowia –1	Ekonomia i zarządzanie –3 Dziennikarstwo – 3 Prawo – 1 Stosunki międzynarodowe - 1 Nauki polityczne – 1 Nauki społeczne – 1 Zarządzanie: NGO – 1 Zarządzanie: edukacja – 1 Ochrona środowiska i klimatu – 1

* K – kobieta, M – mężczyzna

OPOLE

KOLEJNE POLSKIE MIASTO UNIWERSYTECKIE, W KTÓRYM ZJAWILI SIĘ KIRKLANDYŚCI

W tym roku po raz pierwszy organizatorem programu orientacyjno-przygotowawczego dla stypendystów Kirklanda był Uniwersytet Opolski, z ramienia którego koordynatorem była absolwentka Programu Kirklanda Antonina Kalinichenko.

Nowi Stypendyści spędzili w Opolu dziewięć wrześniowych dni, które pozwoliły im na lepsze poznanie Polski, wzajemną integrację i przygotowanie się do dalszych działań w swoich miastach afiliacji. Jedna z uczestniczek w ankiecie ewaluacyjnej napisała: „To był wspaniały czas. Organizacja na najwyższym poziomie. Szczególnie spodobały mi się warsztaty międzykulturowe i warsztaty dotyczące planowania i zarządzania czasem. (...) A w górach zaszła prawdziwa integracja :)”

Opole to niewielkie miasto, ale niezwykle urokliwe, pełne zieleni i zabytków, z których najstarszym jest Wieża Piastowska – od wieków będąca symbolem miasta. Wzniesiona na jednej z dwóch wysp, na miejscu wczesnośredniowiecznej osady, jest jedynym wspomnieniem po dawnym zamku książęcym.

Opole kojarzy się Polakom chyba najbardziej z **Festiwarem Piosenki Polskiej**, który odbywa się tu co roku już od 59 lat. W amfiteatrze działają Narodowe

Urszula Sobiecka, Dyrektor Programu Kirklanda i Agata Wierzbowska-Miazga, Prezes FLP w Opolu pod pomnikiem Czesława Niemena, wybitnego polskiego wokalisty i multiinstrumentalisty. Wszystkie zdjęcia z archiwum Programu.

Centrum Polskiej Piosenki oraz Muzeum Polskiej Piosenki, w którym odbywają się również spotkania z gwiazdami polskiej sceny. Można tutaj m.in. obejrzeć film poświęcony opolskim festiwalom, posłuchać różnorodnej muzyki, na ekranach obejrzeć wywiady z artystami, zobaczyć „Szafę z kostiumami” zawierającą wybrane stroje artystów występujących podczas festiwalu czy spędzić czas w „Mediatece”. Istnieje również możliwość zaśpiewania i nagrania wybranego utworu w budce nagraniowej i wysłania go e-mailem.

W odróżnieniu od ostatnich 2 lat w tym roku mogliśmy wszystkie zajęcia przeprowadzić na żywo. Tradycyjnie, program merytoryczny składał się z lektoratu z języka

polskiego oraz cyklu wykładów mających przybliżyć stypendystom współczesną Polskę. Stypendyści spotkali się też z przedstawicielami Fundacji Piastun i Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód oraz z Dorotą Piechowicz-Witoń – Naczelnik Centrum Dialogu Obywatelskiego Urzędu Miasta Opola.

W ramach programu turystyczno-kulturalnego stypendyści zwiedzili z przewodnikami centrum Opola, odwiedzili muzeum Polskiej Piosenki, a także odwiedzili zamek w Brzegu i pałac Większyce, gdzie mieli również okazję spotkać się z przedstawicielem lokalnych władz samorządowych. ■

Who is Who

Antonina Kalinichenko

Dr hab. Antonina Kalinichenko, prof. Instytutu Inżynierii Środowiska i Biotechnologii Uniwersytetu Opolskiego

Absolwentka Programu Kirklanda z rocznika 2008-09, członkini Rady Kobiet m. Opola, a także organizatorka tegorocznego programu orientacyjnego dla nowych Kirklandystów.

Antonino, we wrześniu organizowałaś tegoroczny program orientacyjny. Wiemy od uczestników, że bardzo im się w Opolu podobało. Skąd taki pomysł? I czy z Twojego punktu widzenia program się udał? Spełnił Twoje oczekiwania? Mniej więcej rok temu ogłoszony był konkurs na pomysły obchodów jubileuszu programu Kirklanda. Zgłosiłam wtedy projekt krótkiego pobytu w Opolu dla nielicznej grupy ówczesnych stypendystów. Ale jakoś nieoczekiwanie dla mnie nieliczna grupa i krótka wizyta przekształciły się do rozmiarów programu orientacyjnego dla nowych stypendystów. ☺

Było to wspaniałe doświadczenie pod wieloma względami – nowi ludzie, nowe miejsca, nowe wyzwania. Dałam z siebie wszystko, zorganizowałam program najlepiej jak potrafiłam. Dlatego chciałabym wierzyć, że się udało.

Od dawna zastanawiam się, dlaczego Opole wciąż nie jest miejscem afiliacji stypendystów Kirklanda? Może teraz będzie na to szansa.

Pochodzisz z Ukrainy. Po kilku latach po stypendium przyjechałaś znów do Polski i znalazłaś tu kolejne „swoje” miasto. Jak trafiłaś do Opola i czym się zajmujesz na uczelni?

Po pobycie na Kirklandzie wróciłam do Połtawy (Ukraina) i dalej pracowałam jako Dyrektor Instytutu Informacyjnych Systemów i Technologii w Połtawskiej Państwowej Akademii Rolniczej (PPAR). Wspólnie z polskimi partnerami zrealizowałam szereg naukowo-badawczych oraz edukacyjnych projektów międzynarodowych, w tym:

- utworzenie w PPAR polsko-ukraińskiego Laboratorium Odnawialnych Źródeł Energii oraz Centrum Języka i Kultury Polski,
- wymiany akademickie: studentów i kadry naukowo-dydaktycznej,
- projekty popularyzujące działalność agroturystyczną, itp.

W trakcie realizacji jednego z projektów dotyczących rozwoju energetyki alternatywnej otrzymałam zaproszenie od władz Uniwersytetu Opolskiego, by poprowadzić tu kurs zajęć dotyczący tematyki rolnictwa energetycznego oraz wykorzystania biomasy do celów energetycznych. I tak jakoś wyszło, że zostałam w polu na dłużej i prowadzę podobne kursy już dziesiąty rok akademicki.

Oprócz pracy na Uniwersytecie jesteś też członkinią Rady Kobiet m. Opola. Obejrzałam w sieci opis działania Rady Kobiet w Opolu i mam wrażenie, że

to bardzo ciekawa i ważna praca. Jak wyglądają działania Rady?

Celem Miejskiej Rady Kobiet jest promocja praw i równości kobiet, stałe uwzględnianie potrzeb kobiet w harmonijnym i zrównoważonym funkcjonowaniu oraz rozwoju, wyrównywanie ich szans w życiu lokalnym, aby równość była wartością rzeczywistą i aby kobiety realizowały się zawodowo,

społecznie i obywatelsko, adekwatnie do ich osobistych potrzeb.

Wśród zadań rady jest między innym - wspieranie akcji społecznych oraz działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii społecznych podnoszących świadomość społeczną w zakresie praw kobiet, wydarzeń podejmujących tematy kobiece oraz dotyczące równouprawnienia.

Wiem, że angażowałaś się w działania pomocowe dla uchodźców z Ukrainy – skorzystałaś też z możliwości wykorzystania mini-grantu dla Absolwentów. Możesz opowiedzieć kilka słów o tych działaniach?

Jeszcze w 2021 roku zrobiłam kurs przewodnika po Opolu i teraz mogę oprowadzać turystów. Bardzo to lubię, oprowadzania jest moją największą pasją.

Co roku w ramach programu Budżetu Obywatelskiego Urząd miasta Opole ogłasza konkurs „Ini-

cjatywa Lokalna”. Każdy mieszkaniec Opola może zgłosić swój pomysł polepszenia miasta. Pod koniec 2021 roku zgłosiłam pomysł realizacji cyklu spacerów miejskich w języku ukraińskim w celu przybliżenia mniejszości ukraińskiej mieszkającej w Opolu lokalnego dziedzictwa historyczno-kulturalnego. Zakładałam, że będę miała ok. 20-osobową grupę chętnych, z którą będziemy zwiedzać opolskie zabytki.

Pomysł zyskał akceptację Prezydenta miasta i odpowiednie dofinansowanie na realizację. Wtedy jeszcze nikt nie wiedział, co się wydarzy w lutym 2022. Od tego czasu natomiast mniejszość ukraińska w Opolu zwiększyła się kilkakrotnie i na spacerów miejskie, które realizuję co miesiąc przychodzi zawsze ponad 60 osób.

Cieszę się, bo będę kontynuować ten projekt i w 2023 roku. Teraz będziemy poznawać dodatkowo miejscowe tradycje i lokalną kuchnię.

Pod koniec 2021 roku otrzymałam również mini-grant dla absolwentów Kirklanda. Początkowo planowałam w jego ramach przeprowadzić wspólne badania naukowe z partnerskimi instytucjami w Kijowie w Połtawie. Zajmujemy się wspólnie tematem produkcji biogazu z odpadów komunalnych. Część zaplanowanych działań udało się zrealizować według planu, ale później wojna na wszystko pokrzyżowała. Wszystkie pozostałe środki z grantu przeznaczyłam na pomoc w zorganizowaniu pobytu kilku naukowców z Ukrainy, którzy znaleźli schronienie w akademikach Uniwersytetu Opolskiego.

Czy jeszcze coś chciałabyś powiedzieć naszym czytelnikom?

Pobyt na stypendium w Polsce w latach 2008-09 był przełomowym momentem w moim życiu. Spowodował wiele zmian, raczej pozytywnych. Szczerze zazdroszczę obecnym stypendystom. Mam nadzieję, że ten rok będzie dla nich bardzo owocny – spełnią się ich marzenia i oczekiwania!

Bardzo dziękuję za rozmowę! ■

PSYCHOLOGIA I PRAWO KARNE

Kateryna Novikova, Ukraina

Stypendystka rocznika 2020/2021

2020-2021 to rok, który zmienił moje życie! Dzięki zespołowi Programu Kirklanda udało mi się zanurzyć w polskim systemie edukacji i nauki oraz poznać wspaniałych ludzi. Wśród osób, które znacząco wpłynęły na moją przyszłość zawodową, był kierownik mojego projektu badawczego – kierownik Katedry Prawa Karnego UJ, prof. dr Włodzimierz Wróbel, a także dr Ewa Habzda-Siwiek, która prowadzi niezwykle ciekawy i użyteczny przedmiot „Psychologia i Prawo” na Wydziale Prawa. Jej dobre rady i materiały znacząco pomogły i wzmocniły opinię o konieczności kontynuowania takich doświadczeń na Ukrainie.

Podczas pobytu na Uniwersytecie Jagiellońskim te osoby umocniły we mnie wiarę w siłę wiedzy interdyscyplinarnej i zrodziły pomysł wykorzystania tego polskiego doświadczenia i uczenia przyszłych ukraińskich specjalistów umiejętności stosowania psychologii w prawie karnym.

Początkowo kurs ten był zaplanowany jako kurs dla doktorantów Instytutu Badawczego ds. Badań Nad Problemami Walki z Przestępczością Narodowej Akademii Nauk Prawniczych Ukrainy. Postanowiono ograniczyć się wyłącznie do obszaru prawa karnego i rozpoczęto przygotowania do wprowadzenia tej dyscypliny w Charkowie.

Tak się złożyło, że wojna radykalnie zmieniła plany na przyszłość wielu Ukraińców, ale znaczenie wiedzy psychologicznej w prawie karnym, wręcz przeciwnie, wrosło jeszcze bardziej. Zasadniczym pytaniem, które mnie niepokoiło i niepokoi nadal, jest

to, co musiało się stać w umyśle osoby, która postanawia popełnić straszne zbrodnie międzynarodowe w XXI wieku.

Zaproponowano mi również poprowadzenie tego kursu dla ukraińskich studentów na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wileńskiego. Później ta dyscyplina została również

- процес росту, характерний для всіх представників виду

Зрілість

- полягає в систематичних фізичних і психічних змінах, що відбуваються з часом під впливом генетичних і хімічних факторів, що впливають на пренатальне і постнатальне середовище, а також схильності, характерні для даного виду.

zatwierdzona przez radę naukową Instytutu Badawczego ds. Badań Nad Problemami Walki z Przestępczością Narodowej Akademii Nauk Prawniczych Ukrainy.

Celem zajęć jest zapoznanie studentów i młodych naukowców z kluczowymi zagadnieniami z pogranicza psychologii i prawa karnego, rozwijanie zrozumienia psychiki i świadomości człowieka, poznanie psychologii osobowości i nauczanie się praktycznego stosowania wiedzy z zakresu psychologii i prawa karnego.

Tematyka wykładów obejmuje zarówno psychologię przestępców, jak i psychologię ofiary, psychologię pluralizmu, psychologię stosowania kar oraz innych środków prawa karnego. Osob-

ny blok problemów poświęcony jest także psychologii popełniania określonych rodzajów przestępstw.

Jestem bardzo wdzięczna zespołowi Fundacji Liderzy Przemian za pomoc finansową i organizacyjną, a także wsparcie moralne, bez którego nie byłabym w stanie zrealizować projektu. Szczególne podziękowania składam za to, że poprzez zakup niezbędnych leków mogliśmy również pomóc pacjentom Instytutu Neurologii, Psychiatrii i Narkologii Narodowej Akademii Nauk Medycznych Ukrainy, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i psychicznej, cierpią z powodu agresji woj- skowej. ■

«Давай зіграємо у гру, в якій ти хлопчик. Будь ласка, пам'ятай, мій малюк. Ти хлопчик...»

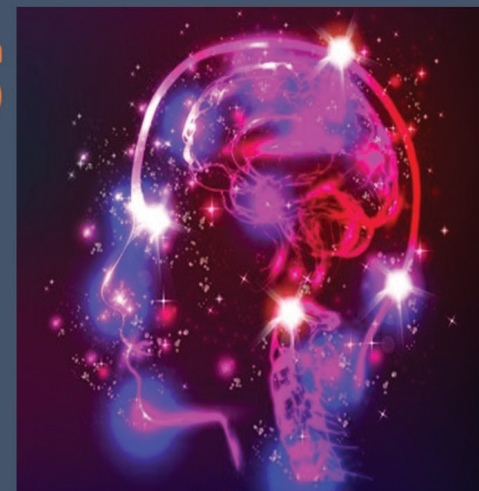
На цій картині показана дівчина, чия мати підстригла волосся, щоб вона виглядала як хлопчик, щоб запобігти насильству та зґвалтуванню з боку російських солдатів.

**Катерина Андріївна Новікова
(Харків)**

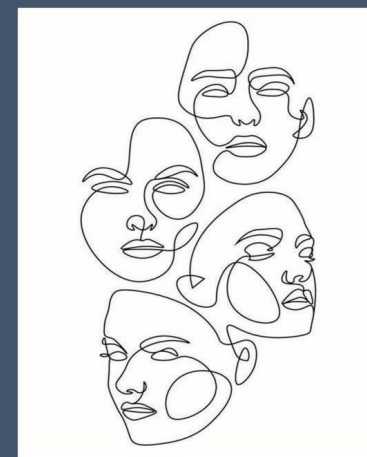
ЗВ'ЯЗОК ПСИХОЛОГІЇ І КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА: ВСТУП

**Людство не змінюється. Класичні
книги по психології досі
актуальні (с)**

ПСИХОЛОГІЯ МНОЖИННОСТІ

**Шахи — гра не стільки фігур, але і
людей — психологія має значення (с)**

DYPLOMACJA KULTURALNA W DZIAŁANIU

Projekt zrealizowany przez Olę Bogorodetską na Wołyńskim Uniwersytecie Narodowym im. Łesi Ukrainki na Wydziale Stosunków Międzynarodowych.

Olga Bogorodetska, Ukraina

Stypendystka rocznika 2020/2021

Projekt pierwotnie planowany był na 5 miesięcy – od 1 listopada 2021 do 30 marca 2022, jednak ze względu na rozpoczęcie wojny, okres realizacji został wydłużony do 8 miesięcy. Zatem choć niektóre z zaplanowanych inicjatyw były rozciągnięte w czasie, to główne cele projektu zostały osiągnięte. Międzynarodowi studenci zaangażowani w działania projektowe oraz społeczność akademicka mieli wyjątkową okazję, by rozwinąć swoją wiedzę i poznać praktyczne aspekty dyplomacji kulturalnej.

Jednym z celów projektu była organizacja międzynarodowej konferencji naukowej mającej na celu wymianę najlepszych praktyk dotyczących dyplomacji kulturalnej oraz stworzenie platformy do dyskusji na poziomie akademickim, która odbyła się 25 stycznia 2022 roku.

Wśród innych kluczowych inicjatyw w ramach projektu znalazły się wykłady otwarte dla studentów i innych osób, które są zainteresowane tematyką dyplomacji kulturalnej. Spotkania były organizowane również z pomocą dyplomatów, którzy zgodzili się podzielić ze studentami swoim doświadczeniem i wiedzą z zakresu dyplomacji kulturalnej (część spotkań odbywała się online), np. z Ludmiłą Kowalenko – Radcą Ministerstwa Spraw Zagranicznych Ukrainy.

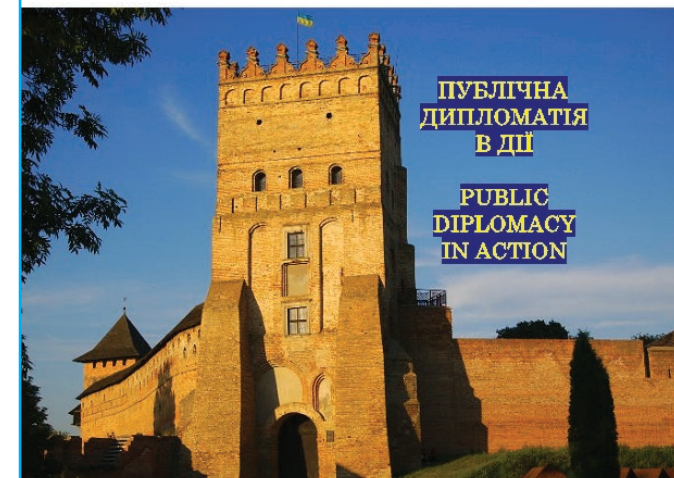
Po konferencji wydane zostało opracowanie naukowe, w którym, uczestnicy mogli opublikować opracowane przez siebie materiały.

Zrealizowany projekt wniósł nową wartość do badań nad dyplomacją kulturalną na Ukrainie i zagranicą. Umożliwił zgromadzenie ukraińskich i zagranicznych naukowców oraz wymianę najlepszych praktyk poprzez udział w międzynarodowej konferencji naukowej i innych działaniach, organizowanych na Wydziale. ■

Факультет міжнародних відносин
Faculty of International Relations

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Lesya Ukrainka Volyn National University

ПРОГРАМА І МІЖНАРОДНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ
THE PROGRAM OF THE I INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY
SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE CONFERENCE

Луганськ
25 січня 2022 р.

Lutsk
January 25, 2022

PROJEKT „MOSTY WSPÓŁPRACY NAUKOWEJ”

**Elena Kucheryavaya, Rosja/
Obwód Kaliningradzki**

Stypendystka rocznika 2005/2006

Idea projektu powstała podczas spotkania Absolwentów Kirklanda mieszkających w Polsce, a jego realizacja była możliwa dzięki finansowaniu w ramach konkursu dla Absolwentów: „Grant na działania w Polsce”.

Adresatami projektu byli absolwenci Programu pracujący naukowo oraz szeroko rozumiane środowiska naukowe w krajach PK i w Polsce. Jego celem było nawiązanie i wzmocnienie partnerstwa między uniwersytetami w Polsce i w krajach PK: transfer know how, doświadczeń i wyników badań, a rezultatem **wspólne przygotowanie artykułów naukowych oraz wydanie numeru czasopisma naukowego**

„Przegląd Europejski” z nadesłanymi przez kirklandystów artykułami.

Czasopismo „Przegląd Europejski” jest wydawane drukiem przez Uniwersytet Warszawski w Polsce oraz publikowane w Internecie w trybie *Open Access* w celu promocji nauki na całym świecie i jest indeksowane w ważnych międzynarodowych bazach naukowych i bibliotekach online.

Projekt zaczął się bardzo intensywnie – już 20 grudnia 2021 r. przygotowałam i rozesłałam do absolwentów Programu Kirklanda zajmujących się nauką *Call for Papers* czasopisma „Przegląd Europejski”, co spotkało się z dużym zainteresowaniem. **Bardzo pomocna w tym była nasza**

PRZEGLĄD EUROPEJSKI

Teoria trzech generacji Smart City

Polityki Unii Europejskiej: migracyjna i energetyczna

Ukraina i Polska: rozwój społeczeństwa obywatelskiego, zarządzanie jakością kształcenia, synergia ekonomiczna

1

2022

grupa na LinkedIn, sprzyjająca takim kontaktom zawodowym.

W lutym 2022 roku przygotowane przez uczestników projektu artykuły naukowe przeszły standardową procedurę sprawdzenia przez system *Antyplagiat CrossRef Similarity Check* oraz proces podwójnego „ślepego” recenzowania (*peer-reviewing*) w celu zapewnienia

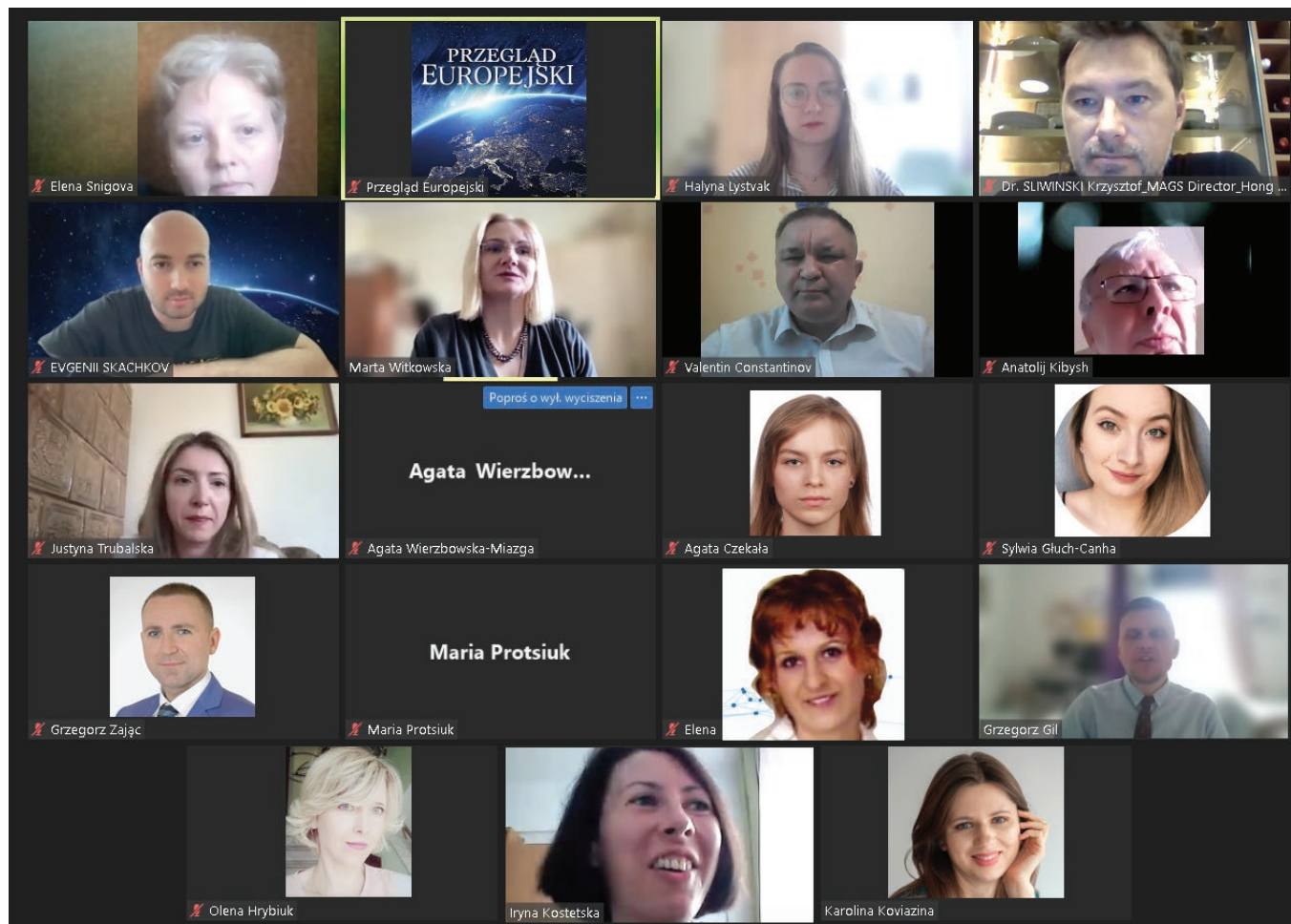
anonimowości i rzetelności naukowej. W marcu i kwietniu artykuły, które uzyskały pozytywne recenzje ekspertów polskich i zagranicznych oraz w całości odpowiadały wytycznym czasopisma „Przegląd Europejski”, zostały zredagowane merytorycznie i przygotowane do publikacji. W wyniku rozpatrzenia tekstów przez Kolegium Redakcyjne **przyjęto do druku 7 artyku-**

łów naukowych, których autorami lub współautorami są absolwenci Programu Kirklanda.

Zapraszam wszystkich zainteresowanych do zapoznania się z artykułami numeru 1/2022 na oficjalnej stronie kwartalnika naukowego „Przegląd Europejski” – <https://przegladeuropejski.com.pl/resources/html/articlesList?issuelid=14611>

Podsumowaniem projektu stała się międzynarodowa interdyscyplinarna naukowo-praktyczna **konferencja pt. „Problemy współczesnej Europy i praktyczne rozwiązania”** zorganizowana 28 maja 2022 r. w formie *online* pod patronatem naukowym czasopisma „Przegląd Europejski”. Konferencja była organizowana przez Uniwersytet Warszawski przy współpracy z *Team Europe* przy Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Polsce. Miała na celu wsparcie współpracy absolwentów Programu Kirklanda pracujących i studiujących na uczelniach polskich i zagranicznych z szerokim gronem naukowców z Polski i Europy. Była związana także z 20-leciem czasopisma „Przegląd Europejski” oraz z setną rocznicą urodzin patrona naszego programu stypendialnego – Lane’a Kirklanda.

Podczas konferencji uczestnicy projektu wygłosili referaty naukowe na tematy zawarte w ich artykułach. Była także możliwość przedstawienia prezentacji przez Kirklandystów i naukowców niezwiązanych z Programem, którzy nie zdążyli przygotować artykułów, ale chcieli podzielić się wynikami swoich badań. Po wystąpieniach była możliwość dyskusji, omówienia przedstawionych prezentacji, budowania nowych „mostów współpracy”, ponieważ w konferencji wzięli udział nie tylko absolwenci Programu Kirklanda

z różnych roczników, ale też eksperci *Team Europe* oraz naukowcy z różnych krajów Europy, współpracujący z czasopismem „Przegląd Europejski” jako recenzenci, redaktorzy lub autorzy publikowanych artykułów.

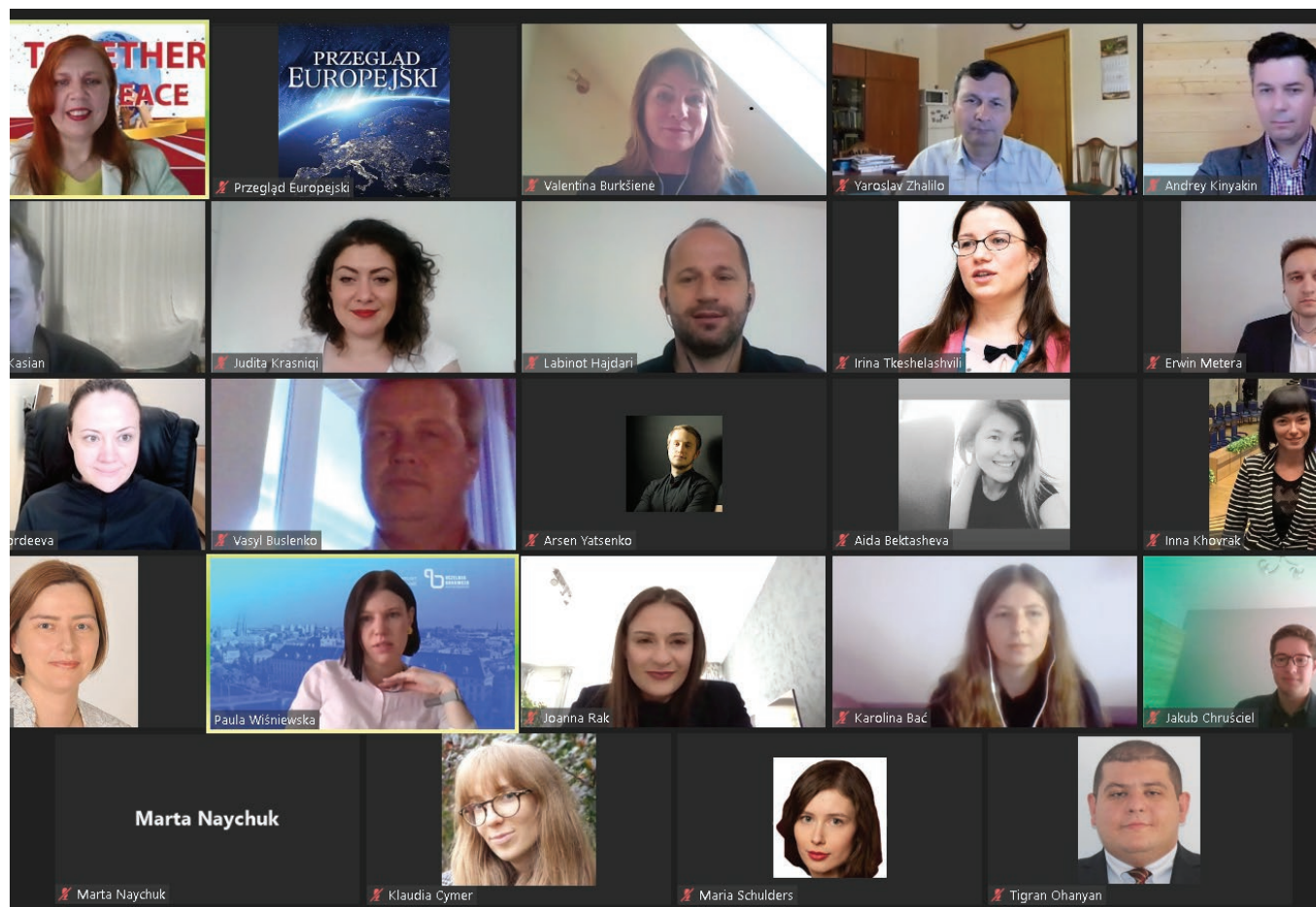
Konferencja zjednoczyła badaczy zainteresowanych rozwojem międzynarodowej współpracy naukowej z polskich uniwersytetów i ponad dwudziestu instytucji naukowo-badawczych z innych państw (w tym: Ukraina, Gruzja, Armenia, Kazachstan, Słowacja, Słowenia, Węgry, Czechy, Serbia, Macedonia Północna, Kosowo, Belgia, Francja, Litwa, Estonia, Niemcy, Włochy, a nawet Pakistan, USA i Chiny). W różnych panelach tematycznych swoje referaty przedstawiło 20 absolwentów Programu Kirklanda, a dziewięcioro z nich uczestniczyło w Komitecie Naukowym i w Komitecie Organizacyjnym konferencji.

Ze względu na dużą liczbę otrzymanych zgłoszeń, podzieliliśmy konferencję na dwie sesje – polskojęzyczną i anglojęzyczną, które trwały równolegle i niezależnie od siebie. W każdej sesji odbyły się po 4 panele tematyczne. Omawiano problemy społeczne, polityczne, gospodarcze, energetyczne, problemy w obszarze edukacji oraz zagadnienia dotyczące zrównoważonego rozwoju – czyli dosyć szeroka tematyka, którą zajmują się uczestnicy konferencji obecnie w swoich badaniach, poszukując skutecznych rozwiązań.

Jestem wdzięczna wszystkim uczestnikom projektu (a było ich ponad sto osób) za aktywny udział i wsparcie mojej idei. Poczułam, jak duża jest chęć współpracy i żywej dyskusji naukowców z różnych krajów. Także niezmiernie wdzięczna jestem Fundacji Liderzy Przemian za wsparcie finansowe. Szczególne podziękowa-

nia kieruję do pani Agaty Wierzbowskiej-Miazgi, Prezes Fundacji, która wystąpiła z powitaniem i słowami poparcia na uroczystym otwarciu naszej konferencji. Dziękuję też koleżance Kseni Alpern, absolwentce Programu Kirklanda (2006-2007), za to, że wspierała mnie duchowo od początku projektu, a na zakończenie poprowadziła anglojęzyczną część konferencji, podczas gdy ja prowadziłam część polskojęzyczną.

W ramach projektu udało się zbudować swoiste „mosty współpracy” między absolwentami z różnych roczników Programu Kirklanda i naukowcami niezwiązanymi z Programem. Ta współpraca po zakończeniu projektu będzie się rozwijać dalej, oczekujemy nowych pomysłów na projekty badawcze, spotkania naukowe, wykłady gościnne i interesujące publikacje. ■

Program Stypendialny im. Lane'a Kirklanda

The
Lane Kirkland
Scholarship
Program

Program wspiera liderów i specjalistów z Europy Wschodniej, Kaukazu Południowego i Azji Centralnej, przyznając im stypendia na roczne studia uzupełniające w Polsce.

Program działa od 2000 roku. Dzięki niemu ponad 900 osób rozwinęło swoje umiejętności zawodowe, co umożliwiło im np. wprowadzenie norm ISO w Urzędzie Miejskim w Berdiańsku, ożywienie lokalnego muzeum w Zaslaviu czy stworzenie klinik prawnych na białoruskich uniwersytetach.

Program skierowany jest do absolwentów wyższych uczelni mających co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego. Młodym ludziom, chcącym aktywnie uczestniczyć w rozwoju demokracji, gospodarki i społeczeństwa obywatelskiego w swoich krajach i w Regionie, Program oferuje studia w dziedzinach: ekonomia i zarządzanie, administracja / zarządzanie (biznes, NGO, kultura, ochrona środowiska, służba zdrowia), administracja publiczna (rządowa i samorządowa), prawo, nauki społeczne (socjologia, psychologia społeczna), nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, polityka rozwojowa, pomoc humanitarna i cyber bezpieczeństwo. Uzupełnieniem studiów jest co najmniej dwutygodniowy staż w polskich instytucjach. Fundatorem Programu Kirklanda jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, a jego realizatorem Fundacja Liderzy Przemian. Więcej informacji o Programie można uzyskać na stronie: www.kirkland.edu.pl

Od września 2016 r. uruchomiona została nowa, pilotażowa ścieżka w ramach Programu Kirklanda o nazwie **Kirkland Research Program**. Oferuje ona krótko-terminowe staże badawczo-naukowe dla osób mających już ugruntowaną pozycję naukową. W ramach jednosemestralnych studiów obowiązuje stypendystów indywidualna praca naukowa pod kierunkiem opiekuna naukowego, której efektem ma być przygotowanie artykułu naukowego.

Kirkland
research

Biuletyn Programu Stypendialnego

im. Lane'a Kirklanda

nr 41 (2), grudzień 2022

Redakcja:

Urszula Sobiecka – Dyrektor Programu Kirklanda

Anna Więcek – Koordynator Programowy

Joanna Stanisławska – Koordynator ds. Projektów Poststypendialnych

Anna Jakowska – Koordynator ds. Promocji i Projektów Poststypendialnych, sekretarz redakcji Biuletynu

Agata Wierzbowska-Miazga – Prezes Fundacji Liderzy Przemian

Agnieszka Mazur – Dyrektor Programowy

Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności | www.pafw.pl

Katarzyna Świątkiewicz – Kierownik Programowy PAFW

Marek Nowicki – obsługa graficzna i skład

Andrij Fil – projekt graficzny

Kontakt:

Program Stypendialny im. Lane'a Kirklanda

Fundacja Liderzy Przemian

Al. Jerozolimskie 133/56

02-304 Warszawa

Serwis internetowy dla stypendystów i absolwentów Programu:

www.kirkland.edu.pl

Intencją Biuletynu jest przedstawianie różnorodnych poglądów stypendystów oraz publikowanie bieżących informacji o przebiegu Programu, a także wiadomości z życia absolwentów.

Wydawca: Fundacja Liderzy Przemian

w ramach Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda

Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

ISSN 1731-2094

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

